



ת"פ (נצרת) 58702-03-23 - מדינת ישראל נ' נג'יב עאסלה

ת"פ (נצרת) 58702-03-23 - מדינת ישראל נ' נג'יב עאסלהשלום נצרת

ת"פ (נצרת) 58702-03-23

מדינת ישראל

נגד

נג'יב עאסלה

בית משפט השלום בנוף הגליל-נצרת

[01.12.2024]

כב' השופטת הבכירה, דלית שרון-גרין

החלטה

מבוא

1. לפניי בקשה לחזרה מהודיה לפי סעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ)."

2. ביום 10.06.2024 הודה המבקש במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום שתוקן במסגרת ההסדר, ואשר ייחס לו עבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). עוד הוסכם במסגרת הסדר הטיעון כי בטרם הרשעה יופנה המבקש לשירות המבחן אשר יבחן את שאלת הרשעתו. המשיבה הצהירה כי היא תבחן את עמדתה לעניין ההרשעה לאחר קבלת התסקיר וברוחו, כי המלצות התסקיר יישקלו על ידה באופן חיובי, וכי תסקיר חיובי יכלול נטילת אחריות, הבנת הפגיעה והבנת הפסול במעשים. כן הוסכם כי יוגש תצהיר נפגע וכי המבקש יחויב בפיצוי למתלון.

3. על פי כתב האישום המתוקן, ביום 18.05.2022 התקיימה בהר מירון הילולת ל"ג בעומר. בשעה 19:00 לערך הגיע גרשון שטיינקולר (להלן: "המתלון") להר. לאחר מספר שעות המתנה, בשעה 21:30 לערך, עמד המתלון בסמוך למחסום משטרה שמנע את הכניסה למתחם בו התקיימה ההילולה (להלן: "המחסום", "המתחם" בהתאמה) עד אשר תתאפשר כניסתו למתחם. בשלב מסוים, ולאחר המתנה בתנאי צפיפות, הלך המתלון בפני השוטרים ששמרו באזור המחסום, כשהמבקש איננו ביניהם, כי הוא טרם נכנס למתחם, כי הוא אדם חולה והתחנן להכנס שכן תוקפו של כרטיס הכניסה עמו היה אמור להכנס למתחם עומד לפוג. המבקש, שעד אותו הרגע כלל לא שוחח עם המתלון או בא עמו במגע, הגיע לפתע מאחורי המתלון וסטר לו בפניו. כתוצאה מכך, נפל המתלון לאחור על הקרקע ומשקפיו נפלו. השתלשלות האירועים



4. כתב האישום המקורי בתיק הוגש ביום 26.03.2023, וגם במסגרתו יוחסה למבקש עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין.
5. ביום 26.09.2023 כפר המבקש, באמצעות ב"כ כוחו, בעובדות כתב האישום, כשבמסגרת המענה המפורט לכתב האישום נאמר כי:
- "הנאשם כופר בעובדות כתב האישום. לגבי סעיף 1 אכן התקיימה הילולת ל"ג (צ"ל - בעומר. ד.ש.) בהר מירון. ההמשך שהגיע גרשון לא בידיעת הנאשם. סעיף 2, הדבר אינו בידיעת הנאשם, כנ"ל סעיף 3 העובדות לא בידיעת הנאשם. סעיף 4, מוכחש. הנאשם מתכוון להעיד" (עמ' 3, ס' 10-12).
6. ביום 10.06.2024, במהלך ישיבת הוכחות שנקבעה בתיק, ולאחר שמיעת אחד מעדי התביעה וחקירתו הנגדית, הודיעו הצדדים על הסדר הטיעון כאמור. בעקבות הודאתו במסגרת הסדר הטיעון, קבעתי כי המבקש בצע את העבירות, והתיק נדחה לצורך קבלת תסקיר שירות המבחן.
7. ביום 16.06.2024 הגישה ההגנה בקשה להתיר למבקש לחזור בו מהודאתו.
8. בהחלטתי בפתקית מיום 17.06.2024 קבעתי כי הבקשה תדון לאחר שהמבקש יצרף את עמדת המשיבה. חרף האמור, לא הוגשה הבקשה בצירוף עמדת המשיבה, והמשיבה הגיבה על הבקשה מיוזמתה ביום 04.11.2024. טיעוני הצדדים
9. ב"כ המבקש טען כי ביום 14.06.2024 פנה המבקש לסניגורו, עו"ד סרוגי, בהודעה כתובה ובשיחות טלפון וטען כי לא הבין את משמעות הודאתו. כן טען כי לא היתה לו שהות לחשוב ולהתייעץ בדבר השלכות ההודאה, וכי הוא "אינו מסוגל לחיות עם ההרגשה כי הודה במשהו שלא עשה". עוד נטען כי קיימים נימוקים מיוחדים להתיר למבקש לחזור מהודאתו וכי מדובר בנימוקים ש"מכוחם כב' ביהמ"ש היה מסרב לקבל הודיה מלכתחילה. דהיינו כאשר ההודיה נעשתה מחמת 'טעות' - אם טעות בהבנת משמעותה של ההודיה, אם טעות לגבי תוצאותיה הלכה למעשה, ואם בטעות בהצגתה". עוד הוטעם כי "הרשעתו" היא מיום 10.06.2024, כי טרם הגיע שלב תסקיר שירות המבחן וכי טרם נשמעו הטיעונים לעונש.



10. המשיבה טענה כי בקשת המבקש אינה מפרטת מהם הנימוקים העומדים בבסיסה, וכי טענת ה"טעות" אינה מבהירה מה הטעות שאליה מכוון המבקש, תוך העלאת כל סוגי הטעות האפשריים. עוד נטען כי הודאת המבקש במסגרת הסדר הטיעון לא נעשתה כלאחר יד ומתוך לחץ, כי המבקש היה מיוצג לאורך כל הדרך, וכי הודיית המבקש ניתנה לאחר שהתייעץ עם עורך דין נוסף, מלבד עורך הדין המייצג אותו, במהלך ההפסקה בדיון. כן הוטעם כי ההודאה ניתנה לאחר תיקונים ממשיים בכתב האישום, ולאחר שניתנה עמדה עונשית מקלה של המאשימה, וכי להודאה קדמה שמיעת עד תביעה נטול אינטרס שמסר גרסה מפורטת ומהימנה נגד המבקש. המשיבה הוסיפה וטענה כי אף לא מתקיימת אחת העילות האחרות שהוכרו בפסיקה כמצדיקות חזרה מהודיה, וכי הבקשה אף לא נתמכת בתצהיר.

במסגרת התגובה נטען עוד כי לשיבת 10.06.2024 התייצבו מרבית עדי התביעה, וכי על בסיס הודאת המבקש שוחררו העדים לביתם, וכן כי עד למועד הגשת התגובה, ביום 04.11.2024, לא התבקשה תגובת המשיבה לבקשה. דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

11. סעיף 153(א) לחסד"פ מסדיר את חזרתו של נאשם מהודיה, ומתיר לו לעשות כן בכל שלב של המשפט, ברשות בית המשפט, שתנתן בהתקיים "נימוקים מיוחדים שירשמו". זו לשונו של הסעיף: חזרה

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

12. בהתאם לפסיקה, היתר לחזור מהודיה יהיה מוצדק רק בנסיבות חריגות (ע"פ 5561/03 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נח(4) 145, 152 (2004)). בהקשר זה חשיבות רבה לעיתוי הבקשה, וככל שהבקשה לחזרה מההודיה עולה בשלב מתקדם יותר של המשפט, כך הנטייה לקבלה הולכת וקטנה (רע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל, פס' 8 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה (30.03.2009)), זאת בשל החשש כי החזרה מהודיה נובעת משיקולים טקטיים ומתכסיסנות (ראו ע"פ 8777/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 11 (29.10.2019)), וכן נוכח המשאבים שהושקעו במשפט (ע"פ 6028/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 10 (20.3.2014), עניין אמסלם, פס' 12). בהתאם, ביחס לתקופה שלאחר מתן גזר הדין ההלכה היא כי כדי שתענה בקשת נאשם לחזור בו מהודאתו, על הנאשם להוכיח את התקיימותן של נסיבות חריגות במיוחד (ע"פ 6349/11 גנס שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל, פס' 18 (10.6.2013)). כאשר הבקשה מוגשת לפני שניתן גזר הדין, קטן החשש כי מדובר בתכסיסנות ובמניפולציות של נאשמים, עם זאת, גם בשלב שטרם גזר הדין תתכן תכסיסנות מצד הנאשם (ע"פ 6028/13 פלוני, פס' 10).



13. באשר לעילות לחזרה מהודאה, הוכרו בפסיקה שלוש עילות: פגם ברצון, כשל בייצוג ורצונו הכן של הנאשם להביא לחשיפת האמת העובדתית (ע"פ 2005/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 7 (11.08.2020); ע"פ 8777/18 פלוני, פס' 12). העילה האחרונה - הרצון הכן להביא לחשיפת האמת - הוכרה כחלק מגישה פסיקתית המקלה יותר עם הנאשם, שהופיעה בדעת הרב בע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת, פ"ד מה(5) 802, 798 (1991), והיא יוחדה בפסיקה למצבים בהם בקש הנאשם לחזור בו מהודייתו עד למתן גזר הדין (ע"פ 2005/20 פלוני, פס' 7, ע"פ 6028/13 פלוני, פס' 10, עניין גנס שניידר, פס' 18, ע"פ 5561/03 פלוני, בעמ' 152). בהקשר זה הודגש כי מבחן העיתוי הוא בבחינת כלי עזר ולא מבחן מהותי (עניין גנס שניידר, פס' 20 לפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) ח' מלצר, רע"פ 445/16 יובל זקן נ' מדינת ישראל (20.1.2016), ע"פ 2005/20 פלוני, פס' 7).
14. לבסוף, יצוין כי הנטל להוכיח את התקיימותה של כל אחת מהעילות מוטל על הנאשם, וכי הנאשם לא יוכל להרימו בהבל פה או באמירה סתמית. כמו כן, רצוי עד מאד כי נאשם המגיש בקשה לחזרה מהודאה יניח את התשתית העובדתית לבקשתו זו באמצעות תצהיר (ע"פ 8777/18 פלוני, פס' 14).
- מן הכלל אל הפרט
15. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בראי האמור מצאתי לדחות את הבקשה. ואלה נימוקיי;
16. העילה היחידה שנטענה במפורש על ידי המבקש היא טענת הטעות. דא עקא, בפועל לא הובהרה בבקשה מהות טעותו של המבקש, והטענות שהועלו בהקשר זה היו לקוניות וכלליות ביותר. כל שנטען מפי המבקש בהקשר זה הוא כי המבקש לא הבין את משמעות ההודאה, וכי לא ניתנה לו שהות לחשוב ולהתייעץ על השלכות ההודאה.
17. באמירות כלליות אלה וודאי שאין כדי להרים את הנטל המוטל כאמור על המבקש, ואף קשה להבין מה בפועל היתה טעותו של המבקש, כלומר, מה מצב הדברים שדימה המבקש, ושבדיעבד התברר לו כמוטעה.
18. אף אינני סבורה כי דברי המבקש מצביעים על פגם אחר ברצונו, למשל בשל טענתו כי לא ניתנה לו שהות לחשוב ולהתייעץ. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בע"פ 8777/18 פלוני:
- "...כדי להוכיח פגם ברצון אין די באמירה כוללנית וסתמית לפיה הנאשם היה נתון בעת מתן ההודאה בלחצים שהביאו להסכים להסדר טיעון - זאת, מאחר שההליך הפלילי הוא אירוע מלחיץ מטיבו ומטבעו, ובלחצים הרגילים אין די. כדי להרים את נטל ההוכחה, הנאשם יהיה חייב להיכבד ולהראות כי בשל האופן בו נוהל ההליך בעניינו או בשל הדרך בה נוהל המשא ומתן לקראת גיבושו של הסדר הטיעון הוא היה נתון בלחצים בלתי סבירים ופסולים אשר שכנעוהו להודות בכתב האישום; וכן לפרט את מהות הלחצים האמורים" (ע"פ 8777/18 פלוני, פס' 13).
19. למותר לציין כי טענותיו הכוללניות של המבקש אינן מצביעות על לחצים בלתי סבירים או פסולים כאמור.
20. לא זו אף זו, אבהיר כי לאחר סיום שמיעת עדותו של עד התביעה הראשון, נאלצתי לערוך הפסקה בשמיעת העדים, וזאת על מנת לחתום על צווים במעמד צד אחד, עליהם הייתי אמונה באותו יום. מלכתחילה הוריתי על הפסקה בת כחצי שעה, ובפועל ארכה ההפסקה קרוב לשעה. לאחר ההפסקה, משהתחדש הדיון, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמות דלעיל. קרי; במהלך ההפסקה היה למבקש זמן ניכר לשקול את הדברים, להתייעץ עם מי מטעמו ולגבש את עמדתו.
21. לא למותר לציין עוד כי עד התביעה שעדותו נשמעה בחלק הראשון של הדיון הוא עד ראייה לאירוע. מבלי לקבוע מסמרות לענין ממצאי מהימנות, אומר כי, ככלל, עלו דברי העד בקנה אחד עם עובדות כתב האישום. ואוסיף כי חרף חקירה נגדית ארוכה, עמד העד על גרסתו לפיה ראה את המבקש סוטר למתלונן.
22. לכל האמור תצורף העובדה כי המבקש היה מיוצג לאורך ההליך הפלילי, כי ההגנה קבלה לידיה את חומר החקירה במלואו, לכל המאוחר ביום 26.09.2023, וכי ההודאה ניתנה רק בעת ישיבת הוכחות לאחר שאחד מעדי התביעה העיד ונחקר נגדית, ולאחר שכתב האישום תוקן באופן ממשי במסגרת הסדר הטיעון.
23. עוד יצוין כי המבקש אף לא הגיש תצהיר שיניח את התשתית העובדתית לבקשתו.
24. חרף העובדה שהמבקש לא הצביע במפורש על עילה אחרת, מלבד הטענה לפגם ברצון, מצאתי להדרש גם לעילות הרצון הכן להביא לחשיפת האמת, נוכח הטענה שהובאה בשם המבקש לפיה הוא "אינו מסוגל לחיות עם ההרגשה כי הודה במשהו שלא עשה".
25. אכן, המבקש בקש לחזור בו מהודאתו זמן קצר בלבד לאחר שניתנה ההודאה, והוא עשה כן בטרם גזר הדין והטיעונים לעונש. באלה יש, מטבע הדברים, כדי לצמצם את החשש מפני תכסיסנות ומניפולציה. עם זאת, הפסיקה עמדה על כך שחזרה מהודאה אף בשלב הקודם לגזר הדין, פותחת פתח למהלכים טקטיים, כגון התשת עדים וכיוצ"ב. כך נקבע כי:



11. גישה מקלה יתר על המידה כלפי נאשם המבקש לחזור בו מהודיתו מוסרת בידו כוח שניתן לנצלו לרעה. יוכל נאשם להודות במסגרת הסדר טיעון, לגרום בכך לביטול שלב ההוכחות, ולימים, לפני גזר הדין, יבקש לחזור בו מהודיתו. בינתיים עלולות ראיות התביעה להישחק, וחקר האמת ידחק. אין לאפשר זילות שכזו ביחס להודיה: "יש להתייחס להודאת נאשם בתוך כותלי בית המשפט ברצינות הראויה. הנאשם אינו בגדר 'סוחר בשוק' המשפט הפלילי. הוא אינו רשאי לשמור את כל הקלפים באמתחתו ואינו בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ" (ע"פ 3227/10 פסקה 4). אין לאפשר שימוש לרעה בזכויותיו של נאשם. רשות לנאשמים לחזור בהם מהודיתם ולחזור לשלב ההוכחות, מסיגה לאחור גם את המתלוננים שחפצים בסיום הפרשה, בשיקום, במבט צופה פני עתיד, מבלי לדוש עוד בכאבם. לא בכדי מורה החוק כי יש צורך ב"נימוקים מיוחדים שירשמו", כדי שהודיה והסדר טיעון לא יהיו תלויים על בלימה, על מנת להבטיח בטחון, יציבות ורצינות" (ע"פ 6028/13 פלוני, פס' 11).
26. דברים אלה יפים לענייננו, שבו בעקבות הודאת המבקש שוחררו לביתם יתר עדי התביעה שהתייצבו לשיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 10.06.2024.
27. זאת ועוד, במקרה דנן יש להביא בחשבון גם את העובדה כי ההגנה לא עשתה כל מאמץ להגיש את הבקשה בצירוף עמדת המשיבה במשך חודשים לא מעטים (ואולי אף יש רגליים לסברה כי היא זנחה את הבקשה). כך יוצא, שאם במועד שבו הוגשה הבקשה היתה נכונה טענת ההגנה כי "טרם הגיע שלב תסקיר שירות מבחן", הרי שכעת אפשר שהיא אינה תקפה עוד.
28. סכומו של דבר, ונוכח כל האמור, הבקשה נדחית. משכך, בישיבה הקרובה יישמעו טיעוני הצדדים לעונש. המזכירות תעביר ההחלטה לב"כ הצדדים.
- ניתנה היום, ל' חשוון תשפ"ה, 01 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.